

Vacaturemonitor vierde kwartaal 2020

Inhoudsopgave

Belangrijkste conclusies	3
1 Resultaten van de analyses op de Jobfeed-vacature-database	6
1.1 Ontwikkeling van het aantal nieuw geplaatste vacatures	6
1.2 Nadere kenmerken van de vacatures	11
2 Actuele arbeidsmarktinformatie	15
2.1 Achtergrond bij de Vacaturemonitor van A&O fonds Gemeenten	15
3 Toelichting op het monitorinstrument	16
3.1 Hoe werkt het?	16
3.2 Specifieke aandachtspunten	17
3.3 Aanpassingen van het monitorinstrument	17
Bijlagen	20

Belangrijkste conclusies

- In het vierde kwartaal van 2020 lag het aantal vacatures op het hoogste punt sinds het begin van de monitor, op 4.827 vacatures. Daarmee ligt het aantal vacatures 32% hoger dan een kwartaal eerder, en 4% hoger dan het voorgaande jaar.
- In december stonden er meer door gemeenten geplaatste vacatures uit dan in elke andere maand van 2020.
- In nagenoeg alle beroepsgroepen was een kwartaal-op-kwartaal groei in de vraag te zien. Vooral de vraag naar 'buitendienst/groenvoorziening' groeide sterk. Een beperkte krimp was te zien in de vraag naar 'dienstverlening/facilitair'.
- Jaar-op-jaar is te zien dat de vraag zich nog niet in alle beroepsgroepen evenredig heeft hersteld. Vooral in de beroepsgroep 'trainee/bbl-stage' blijft het herstel achter.
- Het aantal vacatures groeide ongeacht opleidingsniveau, maar deze groei was verhoudingsgewijs het grootst op HBO/WO-niveau.
- In Groningen groeide het aantal nieuw geplaatste vacatures zeer sterk, waar deze groei achterbleef in de grotere provincies, Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant.

Analyse

De doorwerking van de tweede coronagolf op de arbeidsmarkt is er (nog) niet

De coronacrisis is de zwaarste economische crisis in meer dan 90 jaar. Toch zijn de gevolgen voor de arbeidsmarkt van 2020 gering. Dat gold om te beginnen voor de eerste golf in het voorjaar. Wel nam het aantal vacatures behoorlijk af, maar steeg de werkloosheid en ook het aantal uitkeringen veel minder sterk dan de economische neergang zou doen vermoeden. Vooral studenten met een bijbaan en zelfstandigen kwamen zonder werk te zitten. Natuurlijk hielpen de NOW- en Tozo-regelingen daarbij flink. Ook nam in sommige sectoren, zoals de zorg en de supermarkten de vraag naar arbeid juist toe. Het sterke herstel in het derde kwartaal leidde zelfs tot een lichte daling van de werkloosheid, waarna de tweede golf weer roet in het eten gooide.

De verschillende regelingen blijven echter van kracht en werkgevers laten personeel dat ze voor maart 2020 met heel veel moeite hadden aangetrokken ook niet zomaar gaan. En wie wel werkloos werd, trekt zich soms terug van de arbeidsmarkt: in veel sectoren is het aantal vacatures natuurlijk nog erg klein. Wie daarop is aangewezen, schat zijn of haar baankansen wellicht laag in.

Waar dit alles voor gemeenten in ieder geval niet toe leidde, was dat ze nu opeens de beschikking kregen over werkzoekende sollicitanten die zich voorheen nauwelijks aanboden. Mogelijk komt dit moment in 2021 nog, wanneer NOW-regelingen stoppen en wanneer bedrijven het echt zwaar krijgen om voort te bestaan. Wel is een mogelijk effect van het gedwongen thuiszitten (met kinderen) dat mensen zich meer bewust worden van de plezierige kanten van het dicht bij huis werken, zoals bij de eigen gemeente.

Het aantal vacatures bij gemeenten nam eerst sterk af: als iedereen thuis werkt, is het lastig en vaak ook niet nodig mensen aan te nemen. In het tweede kwartaal liep de werving eigenlijk weer als vanouds en was er sprake van een inhaalslag die gezien de cijfers in het vierde kwartaal nog verder heeft doorgezet. Bovendien wordt de gemeente door corona ook geconfronteerd met extra vraag naar personeel, bijvoorbeeld in de hoek van de WMO en de GGD. Ook kan een gemeente natuurlijk niet zomaar in de dienstverlening snijden wanneer zich bij bepaalde afdelingen een groot aantal besmettingen of quarantaine gevallen voordoet.

Spannend is wat er in 2021 gaat gebeuren. Gaat naast de al bestaande druk op de jeugdzorg en een groeiend beroep op de WMO ook de bijstand stijgen en lopen ook nog eens belastinginkomsten terug, dan moeten gemeenten mogelijk snijden in personeel, waardoor het aantal vacatures gaat afnemen. Dit geldt tenminste wanneer het Rijk niet bereid is om stijgende lasten en dalende inkomsten (met 'gratis' geld) te compenseren.

Een kwalijke ontwikkeling, die niet alleen bij de gemeenten, maar ook elders in de economie zich voordoet, is de terugloop van het aantal beschikbare stageplaatsen. Zowel de grote druk op bepaalde sectoren en diensten als ook het thuiswerken maken het begeleiden van studenten een lastige aangelegenheid.

Resultaten van de analyses op de Jobfeed-vacature-database

De analyses in deze Vacaturemonitor hebben betrekking op het vierde kwartaal van 2020. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies en een korte beschouwing.

1.1. Ontwikkeling van het aantal nieuw geplaatste vacatures

Aantal vacatures op hoogste niveau sinds begin van Vacaturemonitor na aanhoudende groei

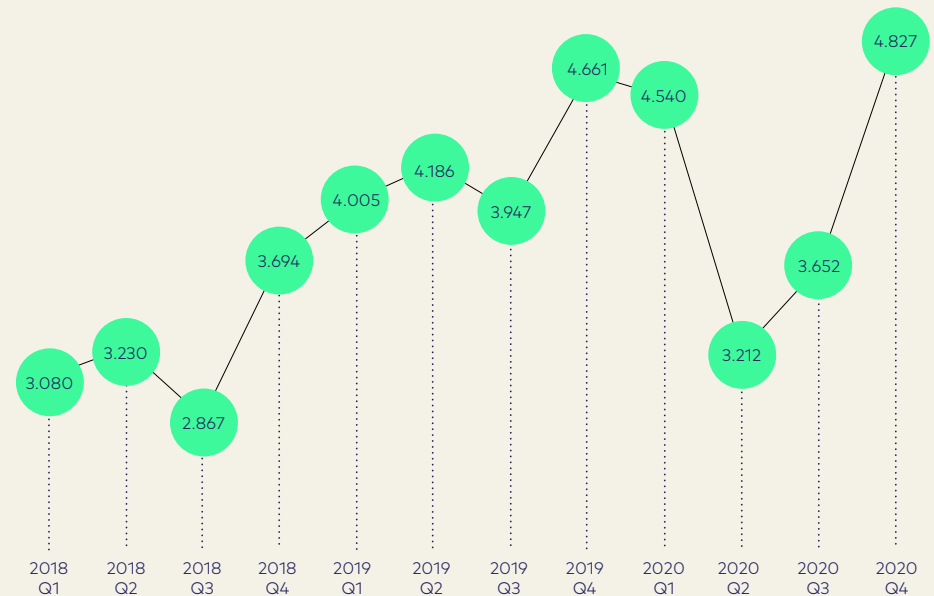
In het vierde kwartaal van 2020 zijn door gemeenten 4.827 vacatures op internet gepubliceerd. Figuur 1.1 laat de ontwikkeling van het aantal vacatures sinds het eerste kwartaal van 2018 zien.

In het vierde kwartaal van 2020 lag het aantal door gemeenten geplaatste vacatures 32% hoger dan een kwartaal eerder, en 4% hoger dan het voorgaande jaar. Daarmee is de krimp uit het tweede kwartaal teniet gedaan. Inmiddels ligt het aantal vacatures op het hoogste niveau sinds het begin van de Vacaturemonitor.

Een analyse op maandniveau, zoals uitgewerkt in figuur 1.2, bevestigt dit beeld. In oktober, november en december lag het aantal vacatures op het hoogste niveau sinds het uitbreken van de coronapandemie. In december lag het aantal vacatures zelfs hoger dan in februari, het hoogtepunt voor het uitbreken van de coronacrisis.

FIGUUR 1.1

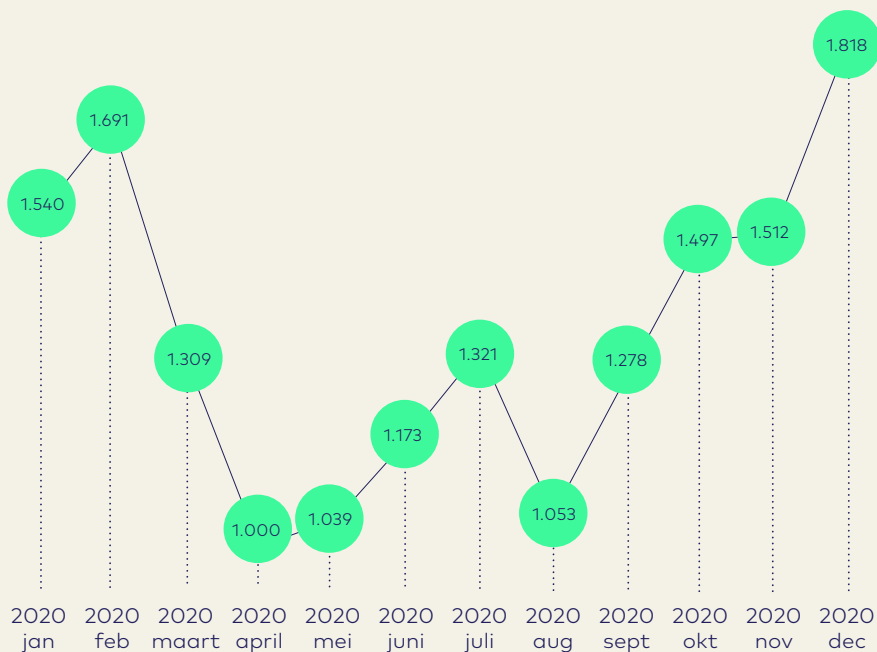
AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES PER KWARTAAL

Wel stemt de maandanalyse tot matiging van het optimisme. Hoewel november nog een groei liet zien vergeleken met de voorgaande maand, was deze wel veel beperkter dan de voorgaande maanden. Ten opzichte van het voorgaande jaar was er zelfs sprake van een krimp van 9%. Het laat zien dat het vertrouwen op de arbeidsmarkt broos is. November volgde immers op de afkondiging van een tweede lockdown. Het aantal besmettingen nam daarop af, met daaropvolgend een herstel van vertrouwen en het aantal vacatures in december nam toe. Sindsdien is de coronasituatie echter weer verslechterd en is de lockdown verder aangescherpt. Dat betekent mogelijk een nieuwe krimp in het eerste kwartaal van 2021.

FIGUUR 1.2

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES PER MAAND VOOR 2020

Kwartaal-op-kwartaal sterk groeiende vraag 'buitendienst/groenvoorziening', met herstellende vraag 'openbare orde/veiligheid'

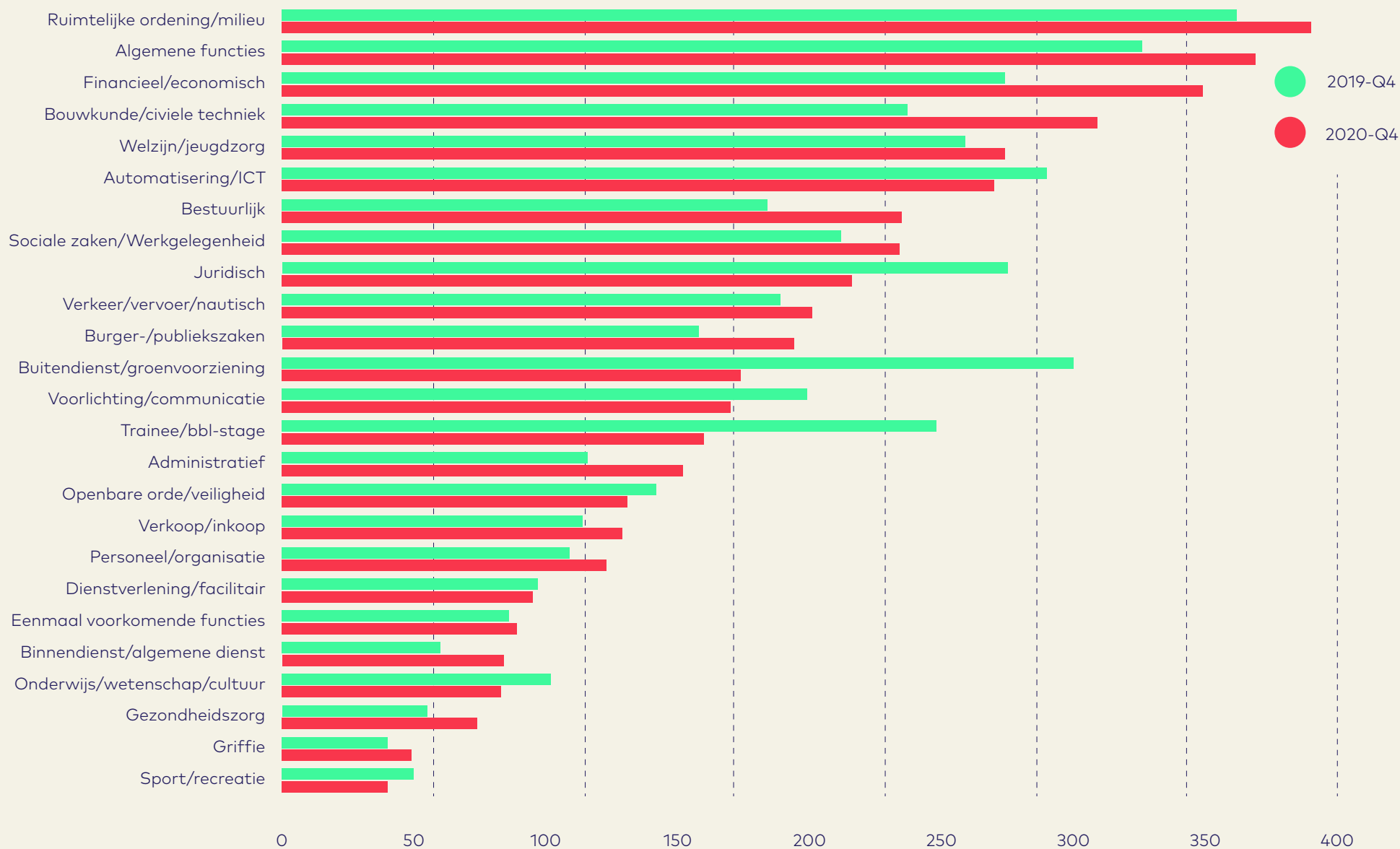
Vanuit Jobfeed zijn de aantallen vacatures voor diverse beroepen bekend. Panteia heeft deze beroepen nader ingedeeld naar een indeling die is gebaseerd op die van de Personeelsmonitor Gemeenten. Dit maakt het mogelijk om de ontwikkelingen per beroepsgroep te duiden. Deze ontwikkelingen zagen er voor het derde op het vierde kwartaal van 2020 uit als weergegeven in figuur 1.3.

Een vergelijking van het vierde met het derde kwartaal laat over nagenoeg de gehele linie groei zien. De sterkste groei was te zien in de beroepsgroepen 'buitendienst/groenvoorziening' (+64%), 'verkeer/vervoer/nautisch' (+61%) en 'sociale zaken/werkgelegenheid' (+53%). De beroepsgroep 'dienstverlening/facilitair' liet een krimp zien van 6%. Groei bleef ook achter in de beroepsgroepen 'binnendienst/algemene dienst' (-1%). Naar absolute aantallen bleef de beroepsgroep 'ruimtelijke ordening/milieu' het grootst.

Een terugblik op dezelfde analyse in het voorgaande kwartaal laat enkele ontwikkelingen zien. Meest in het oog springend is de afvlakking van de groei in de beroepsgroep 'gezondheidszorg', die het voorgaande kwartaal nog groeide met 67% en nu slechts met 3%. Hetzelfde geldt voor de beroepsgroep 'binnendienst/algemene dienst', dat eerder een gemiddelde groei liet zien tegenover een krimp in het vierde kwartaal. Daarentegen is de kwartaal-op-kwartaal krimp in de beroepsgroepen 'openbare orde/veiligheid' en 'sport/recreatie' omgezet in een sterke groei, respectievelijk van -13% naar 41%, en van -9% naar +33%.

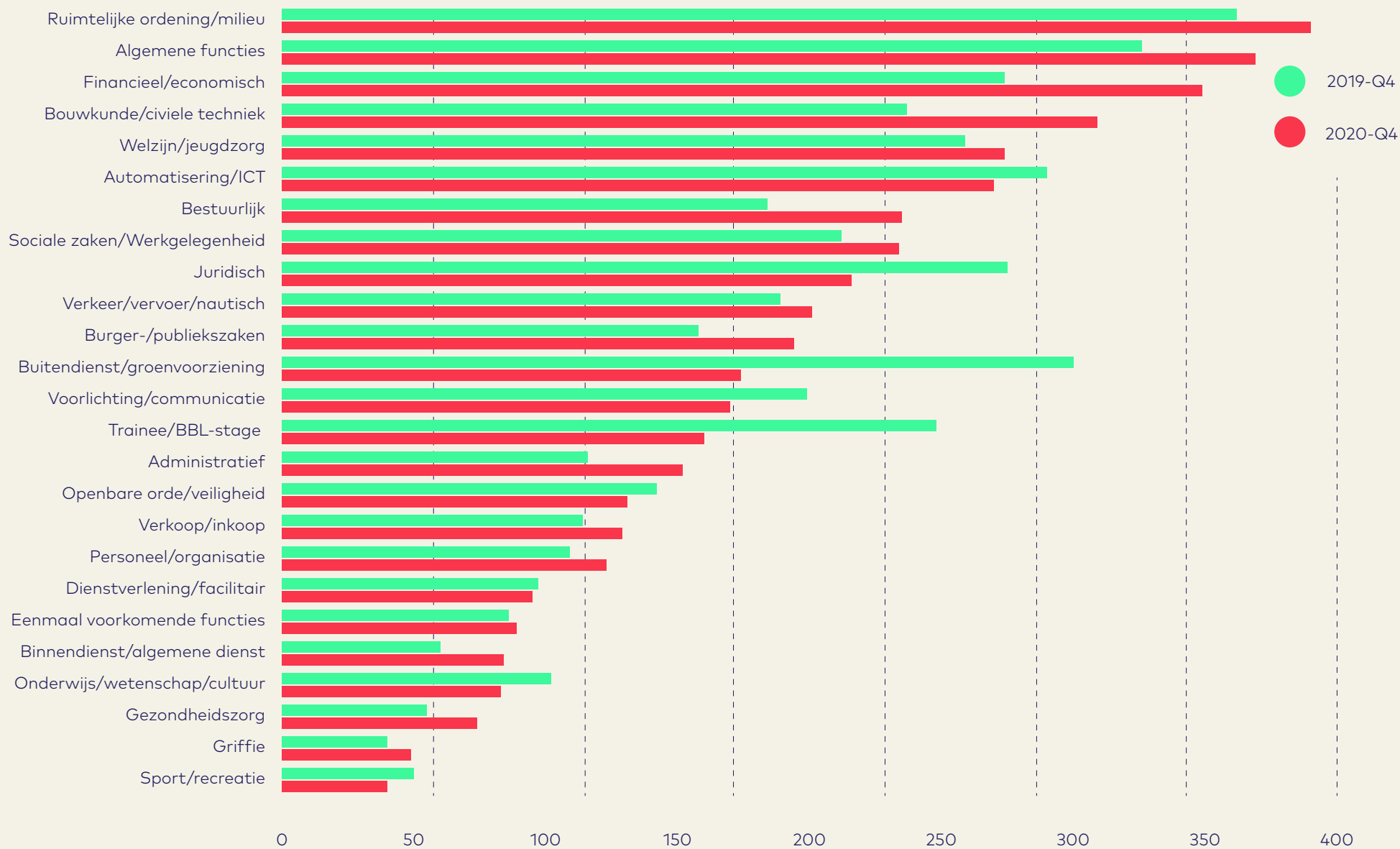
FIGUUR 1.3

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES VOOR DERDE EN VIERDE KWARTAAL VAN 2020, NAAR BEROEPSGROEP

FIGUUR 1.4

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES VOOR DE VIERDE KWARTALEN VAN 2019 EN 2020, NAAR BEROEPSGROEP

Sterke jaar-op-jaar groei in vraag naar 'binnendienst/algemene dienst' en 'gezondheidszorg', afgezet tegen blijvende krimp 'trainee/BBL-stage'

Vergeleken met het voorgaande jaar (zie figuur 1.4) is een gemengd beeld te zien. Enerzijds zijn er beroepsgroepen die een groei laten zien. Vooral in de beroepsgroepen 'binnendienst/algemene dienst' (+40%), 'gezondheidszorg' (+35%) en 'administratief' (+31%) was een sterke groei te zien. Daarentegen lieten de beroepsgroepen 'buitendienst/groenvoorziening' (-42%), 'trainee/bbl-stage' (-35%) en 'juridisch' (-21%) een relatief stevige krimp zien. Het brengt in herinnering dat sterke kwartaal-op-kwartaalontwikkelingen vaak een correctie zijn op ontwikkelingen eerder in het jaar waarbij de vraag hoger dan wel lager was uitgevallen.

Wat opvalt bij een vergelijking met dezelfde analyse uit de voorgaande Vacaturemonitor, is dat de jaar-op-jaar vraag binnen de beroepsgroepen 'binnendienst/algemene dienst' en 'gezondheidszorg' blijvend groeit alhoewel wel minder sterk dan eerder in het jaar. De beroepsgroep 'buitendienst/groenvoorziening' laat daarentegen inmiddels een kleinere krimp zien, net als de beroepsgroepen 'juridisch' en 'onderwijs/wetenschap/cultuur'. In de beroepsgroep 'trainee/bbl-stage' is de vraag echter verder ingekrompen van -17% tot -35%.

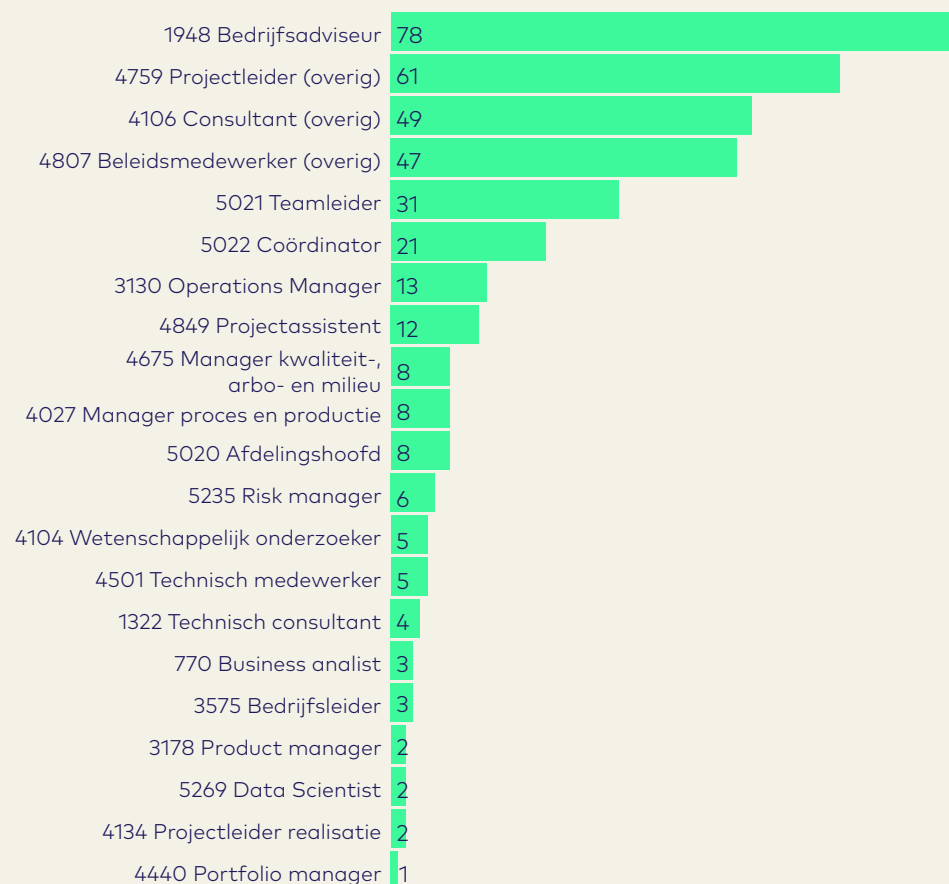
Leidinggevende en adviserende functies vormen kern van beroepsgroep 'algemene functies'

De beroepsgroep 'algemene functies' omvat een scala van functies die niet goed toe te delen zijn aan een bepaalde functiegroep van de Personeelsmonitor Gemeenten. De verdeling van de vacatures per Jobfeedberoep, een classificatie waarmee beroepen specifiek kunnen worden gespecificeerd dan beroepsgroepen, is te zien in figuur 1.5.

Deze uiteenzetting laat zien dat het merendeel van de functies in de beroepsgroep 'algemene functies' een leidinggevende of adviserende functie betreft. Zij nemen respectievelijk 44% en 36% van de functies voor hun rekening. De resterende functies betreft beleids- en project-medewerkers. Zij omvatten 20% van de functies waarvoor een vacature is uitgezet.

FIGUUR 1.5

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES BINNEN DE BEROEPSGROEP ALGEMENE FUNCTIES IN HET VIERDE KWARTAAL VAN 2020

1.2. Nadere kenmerken van vacatures

Sterk groeiende vraag naar WMO consulenten

Tabel 1.1 toont de top-10 van Jobfeedberoepen bij gemeentelijke vacatures in het vierde kwartaal van 2020.

	Beroepsgroep	Aantal vacatures bij gemeenten
4108	Stage/afstudeerplaats/bbl	142
553	WMO consulent	136
2141	Communicatiedeskundig	101
1523	Gemeentelijk medewerker	94
582	Beleidsmedewerker ruimtelijke ordening	90
554	Beleidsmedewerker milieuzaken	80
1948	Bedrijfsadviseur	78
2936	Toeziethouder	68
1952	Financieel adviseur	64
233	Projectleider weg- en waterbouw	64

Het beeld ten opzichte van de voorgaande kwartalen is min of meer gelijk gebleven. Negen van de tien beroepen die in het derde kwartaal voorkwamen in de top-10 staan hier in het vierde kwartaal opnieuw in. Alleen de vraag naar medewerkers klantenservice is weggezaakt, en het beroep 'projectleider weg- en waterbouw' staat nu in de top-10.

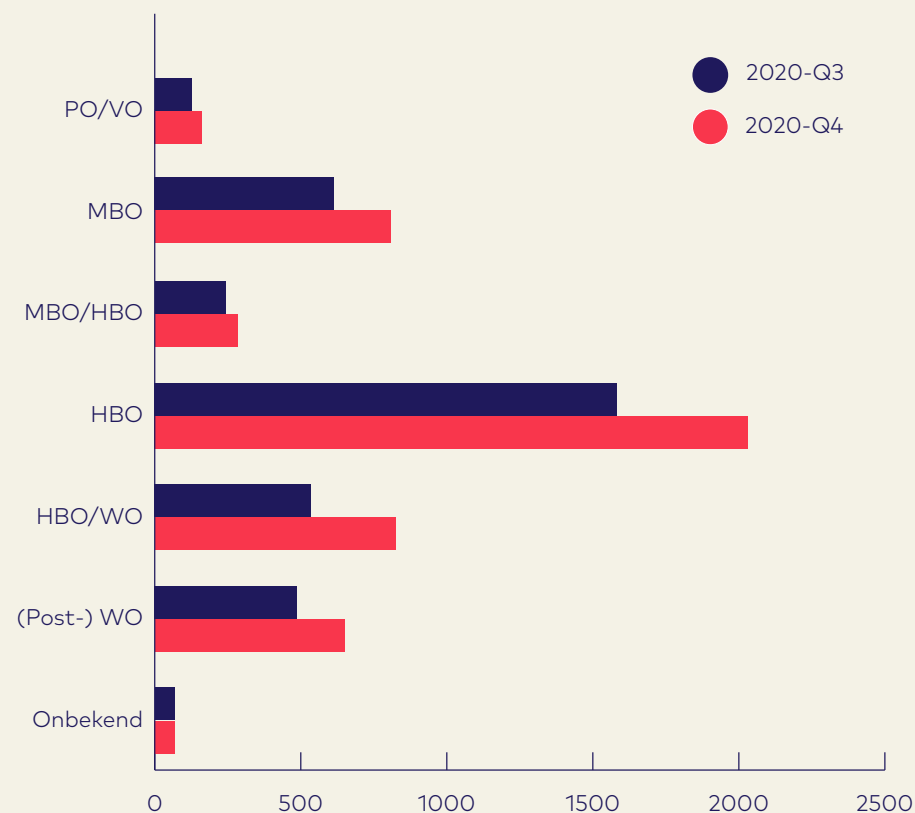
Wat betreft de resterende beroepen valt vooral op dat de vraag naar elk van deze beroepen gestegen is. De vraag naar WMO consulenten springt daarbij het meest in het oog; deze is meer dan verdubbeld. Bij de andere beroepen ligt de groei op ongeveer 33%. Een uitzondering hierop vormen de adviserende beroepen, waarnaar de groei in de vraag beperkter bleef. Dit geldt ook voor het aantal stage- en afstudeerplaatsen.

Groei op alle opleidingsniveaus, met grootste groei op HBO/WO-niveau

Jobfeed registreert deels vanuit het in de vacaturetekst aangegeven opleidingsniveau en deels vanuit het niveau van het betreffende Jobfeedberoep (als er geen opleidingsniveau in de vacaturetekst staat aangegeven) het opleidingsniveau van vacatures. Figuur 1.6 laat de trend in het gevraagde opleidingsniveau voor gemeentelijke vacatures voor het derde en vierde kwartaal van 2020 zien.

FIGUUR 1.6

TOTAAL AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES IN HET DERDE EN VIERDE KWARTAAL VAN 2020 NAAR OPLEIDINGSNIVEAU

In het vierde kwartaal is op alle opleidingsniveaus een groei in de vraag te zien. Deze groei was het sterkst op HBO/WO- en (post-) WO-niveau, respectievelijk 54% en 33%. Ook op MBO-niveau was een groei te zien van 32%. Het herstel in de arbeidsmarktvraag wordt daarmee gelijkmatiger verdeeld dan in het derde kwartaal. Toen bleef vooral op MBO- en HBO/WO-niveau de groei nog achter.

Jaar-op-jaar laat de vraag naar opleidingsniveau nog een tweedeling zien. Daarbij is op PO/VO-, MBO- en MBO/HBO-niveau nog een krimp te zien, van respectievelijk 19%, 3% en 22%. Jaar-op-jaar is groei vooralsnog alleen terug te zien op de meer theoretisch georiënteerde opleidingsniveaus. Vooral op HBO- en (post-) WO-niveau is groei te zien, van respectievelijk 22% en 11%. Dat is wel beduidend minder dan het afgelopen kwartaal, toen deze percentages op 99% en 124% lagen.

Tabel 1.2 Aantal nieuw geplaatste vacatures per opleidingsniveau, top 5 beroepsgroepen

Opleidingsniveau en beroepsgroep	Aantal vacatures in 2020-Q4	Opleidingsniveau en beroepsgroep	Aantal vacatures in 2020-Q4
Basisniveau		HBO	
Buitendienst/groenvoorziening	43	Ruimtelijke ordening/milieu	177
Dienstverlening/facilitair	18	Welzijn/jeugdzorg	174
Openbare orde/veiligheid	13	Algemene functies	168
Burger-/publiekszaken	10	Financieel/economisch	159
Bestuurlijk	9	Automatisering/ICT	152
MBO		HBO/WO	
Buitendienst/groenvoorziening	102	Financieel/economisch	89
Administratief	74	Ruimtelijke ordening/milieu	83
Burger-/publiekszaken	61	Algemene functies	83
Bouwkunde/civiele techniek	59	Automatisering/ICT	60
Openbare orde/veiligheid	50	Bouwkunde/civiele techniek	56
MBO/HBO		(Post-) WO	
Burger-/publiekszaken	39	Algemene functies	76
Bouwkunde/civiele techniek	35	Juridisch	75
Administratief	24	Ruimtelijke ordening/milieu	66
Automatisering/ICT	16	Bestuurlijk	65
Bestuurlijk	15	Financieel/economisch	52

Blijvende vraag naar 'buitendienst/groenvoorziening' op MBO-niveau, groei in vraag naar 'welzijn/jeugdzorg' op HBO-niveau, vooral vraag naar 'algemene functies' op WO-niveau

Van alle vacatures in het vierde kwartaal van 2020 had 42% een HBO-, 17% een HBO/WO- en 17% een MBO-niveau. Tabel 1.2 laat per opleidingsniveau de top vijf meest voorkomende beroepsgroepen zien.

De grote lijnen uit eerdere rapportages van de Vacaturemonitor blijven staan. Op basis- en MBO-niveau staan nog steeds voornamelijk vacatures uit voor de beroepsgroepen 'dienstverlening/facilitair' en 'buitendienst/groenvoorziening'. Daarentegen neemt het aantal vacatures voor de beroepsgroepen 'algemene functies', 'ruimtelijke ordening/milieu' en 'automatisering/ICT' toe naarmate het opleidingsniveau toeneemt.

Ten opzichte van het voorgaande kwartaal heeft zich een aantal verschuivingen voorgedaan:

- Op basisniveau heeft een verplaatsing van binnen naar buiten plaatsgevonden. De vraag naar de beroepsgroep 'buitendienst/groenvoorziening' is gegroeid (+115%), terwijl deze is gekrompen voor de beroepsgroepen 'dienstverlening/facilitair' (-44%) en 'binnendienst/algemene dienst' (-27%).
- Op MBO-niveau is de vraag naar beroepsgroep 'automatisering/ICT' in zoverre gekrompen (-26%) dat deze groep niet meer in de top-5 staat. De beroepsgroep 'bouwkunde/civiele techniek' neemt deze plek nu in, na een groei van 119%.
- Op MBO/HBO-niveau valt het wegvallen van de beroepsgroep 'financieel/economisch' op, waarnaar de vraag met 38% is ingekrompen. Daarentegen is de vraag naar de beroepsgroepen 'administratief' (+167%) en 'bestuurlijk' (+25%) gestegen, waardoor deze nu in de top-5 staan.
- Op HBO-niveau is vooral de vraag naar de beroepsgroep 'welzijn/jeugdzorg' sterk gestegen, met 63%. Sterker nog groeide de vraag naar de beroepsgroep 'algemene functies', met 66% vergeleken met

- het derde kwartaal, genoeg om nu een plek in top-5 in te nemen. Dat ging ten koste van de beroepsgroep 'bouwkunde/civiele techniek', waarnaar de vraag ook groeide, maar simpelweg minder sterk (+18%).
- Op HBO/WO-niveau is een afname te zien in het aantal stageplaatsen (-38%). De beroepsgroep 'trainee/bbl-stage' staat daardoor niet meer in de top-5. Deze plek is ingenomen door de beroepsgroep 'bouwkunde/civiele techniek', na een groei van 133%.
 - Op WO-niveau staan dezelfde beroepsgroepen in de top-5 in nagenoeg dezelfde volgorde. Slechts de groepen 'ruimtelijke ordening/milieu' en 'juridisch' zijn van plek verwisselend, als gevolg van een relatief sterke groei van de eerste groep (+34%), vergeleken met de tweede groep (+14%).

Sterke groei in aantal vacatures in Groningen, beperkte groei in provincies Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant

Absoluut gezien hebben zich geen noemenswaardige verschillen voorgedaan in de aantallen vacatures per provincie (zie tabel 1.3). Net als in eerdere rapportages waren de meeste vacatures in de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Noord-Brabant. Anders dan voorheen geldt de provincie Drenthe nu als de provincie met het minste aantal vacatures. Het verschil met de provincie Groningen is met 1 vacature echter miniem.

In vergelijking met het derde kwartaal van 2020 nam het aantal vacatures in alle provincies toe. Deze groei was het sterkst in de provincie Groningen, met maar liefst 261%. Sterke groei was eveneens te zien in de provincies Zeeland en Overijssel, met respectievelijk 81% en 69%. Daarentegen bleef de groei in de grotere provincies als Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant achter. Deze bedroeg hier respectievelijk 13%, 22% en 23%. De provincie Zuid-Holland vormt hier met een groeipercentage van 44% een uitzondering op.

Tabel 1.3 **Aantal nieuw geplaatste vacatures per provincie in de derde en vierde kwartalen van 2020**

Provincie	Aantal vacatures in 2020-Q3	Aantal vacatures in 2020-Q4
Groningen	18	65
Friesland	80	108
Drenthe	44	64
Overijssel	125	211
Flevoland	60	96
Gelderland	347	529
Utrecht	271	331
Noord-Holland	765	865
Zuid-Holland	690	991
Zeeland	62	112
Noord-Brabant	526	647
Limburg	198	305

Noord-Holland is de provincie waar in het vierde kwartaal het meeste aantal vacatures per inwoner uitstond, namelijk 1 vacature per 3.229 inwoners. Ook in de provincies Zeeland en Limburg lag dit aantal hoog, op respectievelijk 1 op 3.424 en 1 op 3.663. In de noordelijke provincies troffen wij het minste aantal vacatures aan in verhouding tot het aantal inwoners, namelijk 1 op 9.013 in Groningen, 1 op 7.714 in Drenthe en 1 op 6.018 in Friesland.

Een afzetting van het aantal vacatures per provincie tegenover het aantal gemeenten laat zien dat dit aantal nog steeds het hoogst ligt in de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland, op respectievelijk 19,1 en 18,4 vacatures per gemeente. Met 16 vacatures per gemeente ligt dit aantal inmiddels ook relatief hoog in de provincie Flevoland. In de noordelijke provincies liggen deze aantallen het laagst, op 5,3, 5,4 en 6 vacatures per gemeente in respectievelijk Drenthe, Groningen en Friesland.

Vacatures per provincie naar beroepsgroep

Een uitsplitsing van het aantal vacatures per provincie naar de onderliggende beroepsgroepen laat verschillende accenten per provincie zien.

- Het beeld in de noordelijke provincies is diffuus. In Groningen is een relatief grote vraag naar 'welzijn/jeugdzorg' (15%), waar de vraag in Friesland zich laat kenmerken door een grote vraag naar 'ruimtelijke ordening/milieu' (9%) en Drenthe een voorkeur laat zien voor 'bestuurlijk' (14%).
- In Overijssel en Gelderland valt de relatief grote vraag naar 'ruimtelijke ordening' op, dat respectievelijk 13% en 10% van het aantal uitgezette vacatures omvatte. In Flevoland lag de nadruk op specifiek expertise, met een grote vraag naar 'financieel/economisch' (13%) en 'automatisering/ICT' (8%).
- In de provincies die de Randstad vormen – Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht – is een relatief gelijkmatige spreiding van de vraag te zien. In Utrecht en Zuid-Holland springt de vraag naar 'financieel/economisch' (elk 9%) er voorzichtig uit. In Noord-Holland lag een licht accent op werving voor 'ruimtelijke ordening/milieu' (10%).
- De vraag in Zeeland liet zich kenmerken door het sterke accent op 'buitendienst/groenvoorziening' (14%) en 'juridisch' (11%).
- In Noord-Brabant en Limburg was 'ruimtelijke ordening' de beroepsgroep waarvoor de meeste vacatures werden uitgezet, met een vraag van respectievelijk 9% en 11%.

2.1 Achtergrond bij de Vacaturemonitor van A&O fonds Gemeenten

Nadat er begin van het decennium een aantal jaren is geweest dat de arbeidsmarkt voor gemeenten relatief weinig dynamiek kende, is deze dynamiek de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. De oorzaken hiervoor zijn divers. Door de decentralisaties hebben de gemeenten bijvoorbeeld nieuwe taken gekregen waarvoor ander personeel nodig is. Verder is er door het wegvallen van prepensioenregelingen en door het opschuiven van de pensioenleeftijd een tijdlang minder behoefte geweest aan vervanging van pensionerende ambtenaren; inmiddels nam die behoefte juist wel weer toe omdat de nodige gemeenteambtenaren wel de pensioenleeftijd bereiken. Ten derde is er meer concurrentie op de arbeidsmarkt. Andere sectoren trekken ook aan het gemeentepersoneel en jonge nieuwe medewerkers hebben de neiging soms na een aantal jaren weer te vertrekken om nog eens een andere sector uit te proberen. Daar moeten de gemeenten dan weer anderen voor aantrekken.

Het CBS liet februari 2020 weten dat de krapte op de arbeidsmarkt op een hoogtepunt is. Het vierde kwartaal van 2019 kende meer vacatures dan ooit, terwijl de werkloosheid begin 2020 ook nog eens flink extra

afnam. Vervolgens veranderde het beeld sinds medio maart 2020 door Covid-19 totaal. Door de lockdown viel het werk in een groot aantal sectoren volledig weg, terwijl in een beperkt aantal andere sectoren het juist drukker werd. Flexwerkers verloren hun baan, veel zzp-ers hadden geen opdrachten meer. Door flankerende maatregelen bleven de gevolgen voor medewerkers met een vast contract voorsnog beperkt. Nadat de lockdown in juli 2020 werd opgeheven was er een korte opleving van de economie; inmiddels is er sprake van een tweede lockdown. De gevolgen van de coronacrisis zijn echter nog lang niet voorbij en dat kan ook effecten hebben op de vacatures van en het potentieel aan arbeidskrachten voor de gemeenten.

Dat maakt het voor gemeenten nodig om slim op de arbeidsmarkt te opereren. Goede actuele informatie over arbeidsmarktontwikkelingen kan de basis zijn voor keuzes op dit gebied. A&O fonds Gemeenten kijkt met de Personeelsmonitor in principe alleen maar terug op het afgelopen jaar. Met deze Vacaturemonitor willen we juist actuele informatie over de arbeidsmarkt ontsluiten en waar mogelijk vooruitkijken.

3.1 Hoe werkt het?

De vacaturespider Jobfeed

De basis voor de gesystematiseerde analyse van het arbeidsmarktperspectief bestaat uit de vacaturegegevens uit de database van vacaturespider Jobfeed van Textkernel.

Jobfeed geeft aan de hand van een analyse van het actuele aanbod aan vacatures op het internet een accuraat beeld van de vraagzijde van de arbeidsmarkt. Jobfeed doorzoekt dagelijks het internet op nieuwe vacatures, en legt de resultaten hiervan vast in een database. Jobfeed zoekt zowel jobsites - 'krantenvacaturesites' en speciale (algemene en sectorale) vacaturesites - als bedrijfsites af. Het legt meer dan 99 procent van deze vacatures op het Nederlandse internet vast. De dekkinggraad van Jobfeed is daardoor erg hoog. Naar schatting 80-90 procent van alle vacatures waarvoor Nederlandse arbeidsorganisaties actief werven (voor banen in Nederland en in het buitenland) is op internet te vinden, voor vacatures voor hoger opgeleiden ligt dit percentage nog hoger. Voor gemeenten ligt dit mogelijk nog hoger, omdat overheidsorganisaties vaak verplicht zijn vacatures extern te publiceren. Jobfeed bundelt informatie uit het volledige internetdomein en beschikt zo over informatie uit honderdduizenden vacatures per jaar. Het bijzondere aan Jobfeed is vooral de ontwikkelde methodiek van extractie, classificatie en ontdebelling.

Uiteindelijk is het op basis van Jobfeed mogelijk om voor een combinatie van periode (jaar, kwartaal, maand), regio (postcodegebied, arbeidsmarktregio), sector (SBI-code van het CBS), beroep (zowel de ISCO-codes die het CBS hanteert als een meer specifieke indeling die Jobfeed zelf hanteert) en gevraagd opleidingsniveau (ISCED), op detailniveau vast te stellen hoeveel vacatures er zijn gepubliceerd op het internet. Vanaf 2010 is deze vacature-informatie betrouwbaar genoeg om ten behoeve van dit onderzoek als bron in te zetten. Met behulp van de module Jobfeed Analytics is het vervolgens ook mogelijk om specifieke groepen vacatures terug te vinden en om verdere kenmerken (exact beroep, gevraagde opleidingen en competenties, aard van het dienstverband, specifieke eisen aan sollicitanten, et cetera) te analyseren.

Van output Jobfeed naar vacature-informatie

In samenwerking met andere partners (de toenmalige Raad voor Werk en Inkomen (RWI), UWV, ministerie van BZK, ECABO/SBB) heeft Panteia een methodiek ontwikkeld om deze informatie bruikbaar te maken voor arbeidsmarktanalyses. In deze methodiek worden de internetvacatures gewogen en opgehoogd om zo tot totalen voor de gehele vacaturemarkt te komen. Sinds 2011 levert Panteia structureel op basis van Jobfeed geaggregeerde vacature-informatie aan zowel het UWV als aan de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs

Bedrijfsleven (SBB). De informatie vanuit Jobfeed is de basis van regionale en sectorale rapportages over de arbeidsmarkt van UWV, van de graadmeter voor de macrodoelmatigheid Kans Op Werk voor gediplomeerde MBO-ers van SBB en van vraag-informatie in de Basiscijfers Jeugd die door UWV en SBB gezamenlijk worden gepubliceerd. Naast de structurele aanlevering van informatie aan UWV en SBB zijn door Panteia verwerkte Jobfeedgegevens ook gebruikt voor een groot aantal sectorale arbeidsmarktonderzoeken en voor een aantal macrodoelmatigheidsonderzoeken in het WO en HBO.

3.2 Specifieke aandachtspunten

Vacatures waarvoor door intermediaire organisaties wordt geworven

Een aanzienlijk deel van de vacature-uitingen die Jobfeed registreert, bestaat uit vacatures van intermediairs (uitzend- en detachingsbureaus, payrollbedrijven, et cetera). Die nemen wij doorgaans niet mee in onze analyses. Probleem is dat vaak niet bekend is bij welke organisatie men gaat werken en ook niet na is te gaan of ze dubbelingen zijn van elkaar of van andere vacature-uitingen. Ook kan het zo zijn dat er geen reële vacature is maar dat een bureau denkt iemand met een bepaald profiel, die zich meldt, wel ergens te kunnen plaatsen.

Anders dan in de meeste andere sectoren, is het aandeel vacatures waarvoor gemeenten uitzendbureaus en andere intermediairs inzetten, relatief gering. Hierbij is overigens niet gekeken naar detachering, omdat gemeenten hun behoefte aan gedetacheerd personeel meestal rechtstreeks en dus niet via internet bij gespecialiseerde bureaus (al dan niet vanuit een raamcontract) betrekken. Omdat de aard van het geringe aantal vacatures dat wel op het internet aan intermediairs kan worden toegekend - zie boven - onduidelijk is, zijn deze vacatures voor de meeste analyses uit de database verwijderd. Wel is er een beperkt aantal specifieke analyses op uitgevoerd om een inschatting te maken van het aandeel vacatures dat gemeenten door middel van intermediairs plaatsen.

'Bulk' vacatures

Een type vacature, waar Jobfeed ook problemen mee heeft, betreft vacature-uitingen waarin om meer personen tegelijk wordt gevraagd. Tot nu toe registreert Jobfeed dit als één vacature. Op verzoek van UWV en SBB is Textkernel nu wel een manier aan het uitzoeken om minimaal te kunnen onderscheiden of het om één dan wel om meer arbeidsplaatsen gaat. Een analyse van Panteia heeft overigens opgeleverd dat dit fenomeen vooral voor bepaalde beroepen geldt zoals verpleegkundigen, verzorgenden en chauffeurs. De actie om in de SBB-enquête uit te vragen om hoeveel arbeidsplaatsen een 'bulk'-uitvraag gemiddeld gaat, heeft een onduidelijk beeld opgeleverd waardoor het voor het MBO-segment nog niet mogelijk is schattingen te kunnen maken. Wel is duidelijk dat dit fenomeen bij gemeenten amper speelt.

3.3 Aanpassingen van het monitorinstrument

Tracering vacatures van gemeenten en aanverwante organisaties

De sectorindeling van Textkernel is gebaseerd op de SBI-codering. Nu bevat de SBI-indeling geen specifieke code voor de verschillende centrale en decentrale overheden, maar alleen voor 'openbaar bestuur' (8411). Daarmee zou Textkernel geen vacaturedata van alleen de gemeenten kunnen leveren. Om dit wel te kunnen doen, heeft Textkernel eind 2016 een zoekmethode ontwikkeld om binnen de SBI-code 'openbaar bestuur' vacatures met 'gemeente' in de tekst te selecteren. Om nog beter gemeentelijke vacatures te kunnen traceren, is deze methode in 2019 sterk verbeterd. Dit is gebeurd op de volgende manieren:

1. De lijst bij de Kamer van Koophandel ingeschreven instellingen met SBI-code 8411 is bekeken. Alle gemeentelijke instellingen zijn als zodanig aangemerkt. Dit betreft ook gemeentelijke regelingen en hoofdzakelijk gemeentelijke RUD's. Dit bestand is aan Textkernel geleverd als basis voor het zoeken van gemeentelijke instellingen in de database.

2. Er is een lijst met door A&O fonds Gemeenten gesubsidieerde instellingen bekeken. Waar het duidelijk geen gemeentelijke instelling betreft, zijn deze instellingen uit deze lijst verwijderd. De rest is in het zoekbestand waarmee Textkernel gemeentelijke instellingen kan traceren in de Jobfeed-database opgenomen.
3. Voor alle gemeenten in Nederland die er sinds 1 januari 2018 bestonden is gekeken in welke SBI ze in de Jobfeed database waren ingedeeld. Als dit in een andere SBI was dan 8411 (dat was nogal eens het geval), is dat veranderd en is er tevens het label 'gemeente' aan gehangen.
4. Tot de sector gemeenten en daarmee het werkveld van A&O fonds Gemeenten behoren naast de gemeenten zelf ook Gemeenschappelijke regelingen en een deel van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Deze waren met de door Textkernel ontwikkelde methode nog niet te traceren. Met betrekking tot de RUD's trad ook het probleem op dat deze deels tot de sector provincies behoren. A&O fonds Gemeenten en Panteia hebben gezamenlijk een selectie gemaakt van de voor deze Vacaturemonitor relevante organisaties.

De uiteindelijk voor Textkernel voor het identificeren van gemeentelijke vacatures gebruikte database bevat alle instellingen waaraan op deze drie manieren het label 'gemeente' was toe te kennen.

Codering van de beroepen

De Jobfeed database bevat drie verschillende soorten codes voor de beroepen waarvoor in vacatures wordt geworven: de SBC-code die het CBS tot voor een aantal jaren hanteerde, het zogeheten UHVV-referentieberoep en het 'Jobfeedberoep', een codering die specifiek voor Jobfeed door Textkernel is ontwikkeld. Deze beroepscode worden door Textkernel gedigitaliseerd afgeleid van de zogeheten 'vacaturetitel', de titel waarmee de vacature op internet is aangeduid, plus andere tekstinformatie uit de vacaturetekst.

Om de gemeenten een enigszins overzichtelijke beeld te geven van waarvoor wordt geadverteerd op internet, is het nodig deze beroepscode te hercoderen naar een kleiner aantal beroepscode. SBC is een oude codering en net als het UWV-referentieberoep sluit deze codering niet goed aan op de indelingen die bij gemeenten worden gehanteerd. Daarom is besloten vanuit de ongeveer 5.000 Jobfeedberoepen te hercoderen naar een codering die gebaseerd is op de indeling die gehanteerd wordt in de Personeelsmonitor gemeenten:

1	Automatisering/ICT
2	Bestuurlijk
3	Binnendienst/algemene dienst
4	Bouwkunde/civiele techniek
5	Buitendienst/groenvoorziening
6	Burger-/publiekszaken
7	Dienstverlening/facilitair
8	Financieel/economisch
9	Gezondheidszorg
10	Griffie
11	Juridisch
12	Onderwijs/wetenschap/cultuur
13	Openbare orde/veiligheid
14	Personeel/organisatie
15	Ruimtelijke ordening/milieu
16	Sociale zaken/Werkgelegenheid
17	Sport/recreatie
18	Verkeer/vervoer/nautisch
19	Verkoop/inkoop
20	Voorlichting/communicatie
21	Welzijn/jeugdzorg

Aan deze codering zijn, omdat de Jobfeed-taxonomie hier niet geheel op aansluit, vier extra categorieën toegevoegd.

22	Administratief
23	Trainee/stage
24	Algemene functies
25	Eenmaal voorkomende functies

Toelichting:

- Voor de hercodering van de eerste 21 categorieën is voor alle Jobfeedberoepen die in de database met gemeentelijke vacatures minimaal tweemaal voorkomen mede op basis van de bijhorende vacaturetitels gekeken of die in één van deze categorieën zouden zijn in te delen. Waar dit het geval is, is dit gebeurd.
- Een deel van de Jobfeedberoepen zit in de administratieve sfeer op MBO-niveau. Uit de vacaturetitels kwam per Jobfeedberoep ofwel een groot aantal verschillende domeinen van het gemeentelijk werkveld naar voren ofwel geen enkel duidelijk domein. Deze Jobfeedberoepen zijn ingedeeld in categorie 22.
- Trainee en stage zijn afzonderlijke Jobfeedberoepen. Daarbij gaat het om stages meestal om een bbl-leerbaan of een stage bij HBO-duaal, dus wel een echte baan. Er is weer sprake van een breed scala aan domeinen of juist af te leiden geen domein. We hebben al deze vacatures code 23 toegekend.
- Een deel van de Jobfeedberoepen betreft bij gemeenten veel voorkomende functies als projectleider, beleidsadviseur, manager, consultant, adviseur/consultant, beleidsmedewerker, programmamanager, teammanager, afdelingshoofd, coördinator, kwartiermaker, project assistent, regisseur, onderzoeker/analist. Soms staat in de vacaturetitel ook alleen de term 'gemeente'. Ook klopt soms de vacaturetitel ook niet echt met het Jobfeedberoep (een wijkregisseur wordt gecodeerd als filmregisseur). Het is per Jobfeedberoep niet duidelijk om welk domein het gaat, want er staan weer ofwel meer domeinen bij in de vacaturetitel ofwel juist geen domein. Aan al deze Jobfeedberoepen is code 24 toegekend. In de analyses zijn de onder deze code vallende vacatures nader uitgesplitst naar het achterliggende Jobfeedberoep.
- Ten slotte is er een groot aantal beroepen dat in alle vacatures tussen 1 januari 2018 en 31 maart 2019 maar eenmaal voorkomt. Regelmatig lijkt hierbij ook sprake van een foute codering. We hebben al deze vacatures ondergebracht in code 25.

Bijlagen

Tabel B1 Aantal nieuw geplaatste vacatures per kwartaal naar beroepsgroep

Beroepsgroep	2019-Q4	2020-Q1	2020-Q2	2020-Q3	2020-Q4
Automatisering/ICT	290	261	237	243	270
Bestuurlijk	184	181	138	161	235
Binnendienst/algemene dienst	60	78	67	85	84
Bouwkunde/civiele techniek	237	257	189	206	309
Buitendienst/groenvoorziening	300	263	113	106	174
Burger-/publiekszaken	158	199	113	159	194
Dienstverlening/facilitair	97	111	91	101	95
Financieel/economisch	274	275	211	261	349
Gezondheidszorg	55	61	43	72	74
Griffie	40	37	31	33	49
Juridisch	275	220	149	147	216
Onderwijs/wetenschap/cultuur	102	96	58	62	83
Openbare orde/veiligheid	142	139	107	93	131
Personeel/organisatie	109	116	100	110	123
Ruimtelijke ordening/milieu	362	375	272	273	390
Sociale zaken/Werkgelegenheid	212	206	138	153	234
Sport/recreatie	50	59	33	30	40
Verkeer/vervoer/nautisch	189	188	124	125	201
Verkoop/inkoop	114	123	90	95	129
Voorlichting/communicatie	199	156	105	122	170
Welzijn/jeugdzorg	259	210	143	179	274
Administratief	116	148	79	101	152
Trainee/bbl-stage	248	153	127	142	160
Algemene functies	326	317	203	269	369
Eenmaal voorkomende functies	86	83	64	88	89

Tabel B2 Aantal inwoners van de desbetreffende provincie per nieuw geplaatste vacatures, per beroepsgroep voor het vierde kwartaal van 2020

Beroepsgroep	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	N-Holland	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Automatisering/ICT	97.644	129.991	123.420	72.650	42.302	86.915	71.307	62.598	57.057	54.784	91.534	74.480
Bestuurlijk	195.289	108.326	61.710	166.058	60.432	83.438	96.774	71.988	72.720	63.915	59.604	124.133
Binnendienst/algemene dienst	-	649.957	493.682	1.162.406	-	347.659	225.806	95.984	309.058	191.744	232.996	159.600
Bouwkunde/civiele techniek	117.173	162.489	123.420	116.241	141.007	63.211	96.774	42.346	57.057	54.784	55.716	62.067
Buitendienst/groenvoorziening	146.466	324.978	-	581.203	-	94.816	451.611	125.197	109.079	25.566	59.604	111.720
Burger-/publiekszaken	146.466	108.326	493.682	77.494	52.878	130.372	104.218	110.751	123.623	54.784	91.534	65.718
Dienstverlening/facilitair	585.866	649.957	493.682	387.469	-	189.632	193.548	159.974	176.605	383.488	128.148	372.400
Financieel/economisch	585.866	108.326	123.420	96.867	35.252	50.877	48.387	55.376	42.144	54.784	67.446	53.200
Gezondheidszorg	-	-	-	1.162.406	423.021	260.744	169.354	119.980	176.605	-	1.281.478	223.440
Griffie	585.866	162.489	493.682	581.203	-	208.595	-	359.941	927.174	191.744	213.580	279.300
Juridisch	585.866	108.326	123.420	89.416	84.604	94.816	96.774	73.834	86.249	31.957	82.676	159.600
Onderwijs/wetenschap/cultuur	292.933	129.991	493.682	290.602	-	260.744	270.967	359.941	206.039	383.488	232.996	139.650
Openbare orde/veiligheid	585.866	649.957	246.841	387.469	141.007	148.997	112.903	137.120	142.642	95.872	116.498	159.600
Personeel/organisatie	-	108.326	493.682	166.058	105.755	173.829	193.548	261.775	154.529	127.829	142.386	101.564
Ruimtelijke ordening/milieu	146.466	72.217	493.682	48.434	105.755	39.358	64.516	35.994	59.818	76.698	48.358	36.039
Sociale zaken/Werkgelegenheid	292.933	92.851	164.561	77.494	105.755	63.211	90.322	75.777	77.264	95.872	94.924	62.067
Sport/recreatie	292.933	324.978	493.682	-	-	1.042.976	193.548	479.921	1.236.232	383.488	366.136	1.117.201
Verkeer/vervoer/nautisch	292.933	324.978	493.682	232.481	211.510	122.703	79.696	61.267	77.264	191.744	111.433	93.100
Verkoop/inkoop	292.933	162.489	164.561	116.241	423.021	115.886	123.167	115.181	154.529	-	256.296	279.300
Voorlichting/communicatie	585.866	162.489	82.280	166.058	423.021	99.331	112.903	115.181	92.717	-	134.892	62.067
Welzijn/jeugdzorg	65.096	108.326	246.841	290.602	105.755	42.570	84.677	65.444	77.264	38.349	82.676	74.480
Administratief	292.933	162.489	-	193.734	105.755	122.703	135.483	125.197	103.019	383.488	98.575	372.400
Trainee/bbl-stage	292.933	-	123.420	290.602	423.021	521.488	193.548	73.834	90.456	63.915	170.864	93.100
Algemene functies	585.866	72.217	82.280	83.029	52.878	61.352	38.710	35.550	48.799	127.829	64.074	41.378
Eenmaal voorkomende functies	117.173	324.978	-	232.481	70.504	297.993	135.483	205.680	231.794	-	256.296	223.440

Tabel B3 Aantal nieuw geplaatste vacatures per gemeente in de desbetreffende provincie, per beroepsgroep voor het vierde kwartaal van 2020

Beroepsgroep	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	N-Holland	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Automatisering/ICT	0,5	0,28	0,33	0,64	1,67	0,47	0,73	0,98	1,25	0,54	0,45	0,48
Bestuurlijk	0,25	0,33	0,67	0,28	1,17	0,49	0,54	0,85	0,98	0,46	0,69	0,29
Binnendienst/algemene dienst	-	0,06	0,08	0,04	-	0,12	0,23	0,64	0,23	0,15	0,18	0,23
Bouwkunde/civiele techniek	0,42	0,22	0,33	0,4	0,5	0,65	0,54	1,45	1,25	0,54	0,74	0,58
Buitendienst/groenvoorziening	0,33	0,11	-	0,08	-	0,43	0,12	0,49	0,65	1,15	0,69	0,32
Burger-/publiekszaken	0,33	0,33	0,08	0,6	1,33	0,31	0,5	0,55	0,58	0,54	0,45	0,55
Dienstverlening/faciliteir	0,08	0,06	0,08	0,12	-	0,22	0,27	0,38	0,4	0,08	0,32	0,1
Financieel/economisch	0,08	0,33	0,33	0,48	2	0,8	1,08	1,11	1,69	0,54	0,61	0,68
Gezondheidszorg	-	-	-	0,04	0,17	0,16	0,31	0,51	0,4	-	0,03	0,16
Griffie	0,08	0,22	0,08	0,08	-	0,2	-	0,17	0,08	0,15	0,19	0,13
Juridisch	0,08	0,33	0,33	0,52	0,83	0,43	0,54	0,83	0,83	0,92	0,5	0,23
Onderwijs/wetenschap/cultuur	0,17	0,28	0,08	0,16	-	0,16	0,19	0,17	0,35	0,08	0,18	0,26
Openbare orde/veiligheid	0,08	0,06	0,17	0,12	0,5	0,27	0,46	0,45	0,5	0,31	0,35	0,23
Personeel/organisatie	-	0,33	0,08	0,28	0,67	0,24	0,27	0,23	0,46	0,23	0,29	0,35
Ruimtelijke ordening/milieu	0,33	0,5	0,08	0,96	0,67	1,04	0,81	1,7	1,19	0,38	0,85	1
Sociale zaken/Werkgelegenheid	0,17	0,39	0,25	0,6	0,67	0,65	0,58	0,81	0,92	0,31	0,44	0,58
Sport/recreatie	0,17	0,11	0,08	-	-	0,04	0,27	0,13	0,06	0,08	0,11	0,03
Verkeer/vervoer/nautisch	0,17	0,11	0,08	0,2	0,33	0,33	0,65	1	0,92	0,15	0,37	0,39
Verkoop/inkoop	0,17	0,22	0,25	0,4	0,17	0,35	0,42	0,53	0,46	-	0,16	0,13
Voorlichting/communicatie	0,08	0,22	0,5	0,28	0,17	0,41	0,46	0,53	0,77	-	0,31	0,58
Welzijn/jeugdzorg	0,75	0,33	0,17	0,16	0,67	0,96	0,62	0,94	0,92	0,77	0,5	0,48
Administratief	0,17	0,22	-	0,24	0,67	0,33	0,38	0,49	0,69	0,08	0,42	0,1
Trainee/bbl-stage	0,17	-	0,33	0,16	0,17	0,08	0,27	0,83	0,79	0,46	0,24	0,39
Algemene functies	0,08	0,5	0,5	0,56	1,33	0,67	1,35	1,72	1,46	0,23	0,65	0,87
Enmaal voorkomende functies	0,42	0,11	-	0,2	1	0,14	0,38	0,3	0,31	-	0,16	0,16

Colofon

Opdrachtgever

Stichting A&O fonds Gemeenten, Den Haag

Auteurs

Douwe Grijpstra, Thijs Driessen, Merle Bartsch, Peter de Klaver (Panteia)

Eindredactie

Eveline van Leeuwen en Montse van Schie (A&O fonds Gemeenten)

Vormgeving

Ontwerpburo Suggestie & illusie, Utrecht

Foto cover

Kees Winkelman

© Stichting A&O fonds Gemeenten,
Den Haag, januari 2021

A&O fonds Gemeenten

Postbus 11560
2502 AN Den Haag
070 7630030
secretariaat@aeno.nl
www.AenO.nl